

Nieuwsbrief RAP

Regeldruk AanPak in de jeugdsector

november 2009

Inhoud

• 'Van het meldpunt regeldruk'	2
• Het project RAP	2
• Agenda	2
• Column minister Rouvoet	3
• Korte nieuwsberichten	3
• Het digitale dossier van Noord-Brabant	4
• Onderwijs Zorg Centrum in Zutphen	5
• Het A-team in Flevoland	6
• Jeugd-GGZ in de derde versnelling door Doorbraak	7
• RAP versus BAM	8

De nieuwsbrief RAP, waarvan dit het eerste nummer is, is bedoeld voor professionals die betrokken zijn bij de uitvoering van het jeugdbeleid. Met de nieuwsbrief wil Jeugd en Gezin u informeren over landelijke acties en projecten die hun nut in de praktijk hebben bewezen. Kent u initiatieven die slim en onbureaucratisch werken mogelijk maken, meld het ons: RAP@jeugdengezin.nl. We kunnen leren van elkaars aanpak.

De digitale nieuwsbrief RAP zal elk kwartaal verschijnen. U kunt zich nu [abonneren](#).

Rubriek

‘Van het meldpunt regeldruk’:

Wat zijn uw ervaringen met de wet- en regelgeving? Wat zit u in de weg bij het uitvoeren van uw dagelijkse werkzaamheden? Wat kan beter?

U kunt uw ideeën, signalen en suggesties melden bij het meldpunt regeldruk. Dit meldpunt kunt u vinden op www.jeugdengezin.nl. In deze rubriek wordt er één melding uitgelicht.

Melding:

Overlap van registratie binnen bureau jeugdzorg

“Omdat formulieren niet aan elkaar gekoppeld zijn, moet ik steeds opnieuw dezelfde gegevens invoeren. Dat is dubbel werk dat mij onnodig veel tijd kost.”

Reactie melding:

Het overtypen van gegevens is een veelgehoorde ergernis van medewerkers van Bureau Jeugdzorg. Daarom start de MOgroep Jeugdzorg in de loop van 2010 met de landelijke invoering van intelligente formulieren. Hierdoor verschijnen gegevens die met de computer zijn ingevoerd in het ene formulier standaard ook in andere formulieren. Dat betekent: minder knip- en plakwerk en minder vaak stukken overtypen. Wilt u meer informatie, mail dan naar: info@zichtopiederkind.nl

Het project RAP

De balans tussen hulp en papierwerk moet beter. Professionals in de jeugdsector ervaren te veel bureaucratie. Daarom maakt minister Rouvoet werk van het terugdringen van onnodige regeldruk. Hij roept alle professionals in het land op hetzelfde te doen.

RAP; Meer Plezier door Minder Papier

Minister Rouvoet wil samen met alle betrokkenen de ervaren regeldruk in de jeugdketen met 25% terugbrengen in 2011. Zo krijgt de professional meer ruimte om zijn vak uit te oefenen. Ouders en jongeren krijgen sneller en betere hulp, kunnen rekenen op meer aandacht en begrip van de professional. Het project RAP (Regeldruk AanPak) werkt onder andere aan het wegnemen van ICT-irritaties, begrijpelijke formulieren, minder registratieverplichtingen en vereenvoudiging van de indicatiestelling. De brochure van het actieplan RAP ‘Meer Plezier door Minder Papier’ vindt u op www.jeugdengezin.nl

Nieuwsbrief en Meldpunt

Wilt u meer weten over nieuwe initiatieven of best practices om ‘slim’ en minder bureaucratisch te werken? De nieuwsbrief

RAP houdt u op de hoogte. [Abonneer](#) u op deze nieuwsbrief. Heeft u zelf iets opgezet dat voor bredere toepassing interessant kan zijn. Aarzel niet en laat het ons weten via RAP@jeugdengezin.nl

Zit wet- en regelgeving uw werk in de weg? Heeft u suggesties voor verbetering? Meld het op het Meldpunt Regeldruk op www.jeugdengezin.nl

Agenda

Eind 2009

Presentatie nieuwe cliëntenroute en Verbeterplan bereikbaarheid en beschikbaarheid hulpverleners.

1 januari 2010

Vereenvoudiging indicatiebesluit, schrappen omvang behandeling en verplichte toets gedragswetenschapper in het vrijwillig kader.

Column

Yes Minister en de paarse krokodil

Kent u 'm nog, de paarse krokodil uit het reclamespotje van enkele jaren terug? Het spotje verbeeldde hoe de samenleving vast zit in formulieren, regeltjes en protocollen. De aanpak van onnodige bureaucratie is niet

iets van gisteren of vandaag. De intenties zijn goed, maar de praktijk weerbarstig.

De Engelse comedyserie 'Yes Minister' (1980-1988) geeft aan wat er fout kan gaan. Minister Jim Hacker van het ministerie van Bestuurlijke Zaken wil de bureaucratie terugdringen door zijn eigen mensen te ontslaan en een 'bureaucratische waakhond' aan te stellen. Als zijn plannen zijn uitgewerkt, ligt er een voorstel dat neerkomt op een uitbreiding met 400 ambtenaren. Dus besluit de minister af te zien van het voornemen en realiseert zo een besparing van 400 ambtenaren. Doel gehaald, maar niemand wordt er beter van.

Zo gaan we het dus niet doen. We gaan de onnodige bureaucratie aanpakken op de punten waar u op de werkvloer last van heeft. Mijn doel is dat u in 2011 25% minder regeldruk ervaart. Voorbeelden van concrete acties uit mijn actieplan zijn verbetering van ICT, de Privacywegwijzer, vereenvoudiging van indicaties en minder registratieverplichtingen. Wat ik wil is meer plezier door minder papier.

Ik doe wat ik kan, maar ik kan het niet alleen. Informeer mij over knelpunten op het 'meldpunt regeldruk' en deel goede praktijkvoorbeelden. Lees de nieuwsbrief RAP zodat u op de hoogte bent van wat er beter kan en beter gaat. Laten we met elkaar werken aan een slimme en goede uitvoeringspraktijk.

Ik geef het stokje voor de volgende column door aan .....Sara Kroos!

André Rouvoet

Korte nieuwsberichten

BMJ organiseert bijeenkomst over aanpak werkdruk

Op 4 november wisselden medewerkers en bestuurders van Bureaus Jeugdzorg met elkaar van gedachten over het terugdringen van de regel- en werkdruk. Ze deden dat aan de hand van zeven voorbeelden van slim werken. Minister Rouvoet opende de bijeenkomst met een videoboodschap. De bijeenkomst is georganiseerd door de Belangenvereniging van Medewerkers in de Jeugdzorg (BMJ).

COBOS ondersteunt casuoverleg

Sinds september 2009 wordt elk casuoverleg ondersteund door COBOS, dat zorgt voor snelle informatievoorziening aan alle deelnemers. Het systeem is onderdeel van het project informatievoorziening in de jeugdbeschermingsketen. Om snel en zorgvuldig beslissingen te kunnen nemen over de inzet van kindbeschermingsmaatregelen moet informatie tijdig beschikbaar zijn.

Privacywegwijzer beschikbaar

Tijdens de conferentie 'Samen werken voor de Jeugd' op 7 oktober is de 'Privacywegwijzer' gelanceerd. Deze internetapplicatie geeft hulpverleners duidelijkheid over de gegevens die ze mogen uitwisselen. Er is vaak meer mogelijk dan we denken. Surf naar: www.privacywegwijzer.nl

BJZ Zwolle en GBA gekoppeld

Op donderdag 1 oktober is Bureau Jeugdzorg Zwolle gekoppeld aan de Gemeentelijke Basisadministratie. De koppeling draagt bij aan een efficiënte en effectieve informatie-uitwisseling en aan vermindering van de regeldruk. Tijdens de bijeenkomst was er ook aandacht voor de resultaten van A-teams die op locatie knelpunten in de ICT oplossen.

Noord-Brabant pakt bureaucratie aan met digitale sleutelhanger

Een grote ergernis van cliënten die met verschillende hulpverleners te maken hebben is dat ze hun verhaal steeds opnieuw moeten vertellen. De provincie Noord-Brabant geeft jongeren de beschikking over een eigen dossier, opgeslagen op een poken. Er loopt een pilot, waarin de Combinatie Jeugdzorg Zuidoost-Brabant en Bijzonder Jeugdwerk Brabant in Deurne het idee uittesten.

De jongere houdt zelf in een dossier bij wat hem overkomen is, waar hij mee zit, of volgens hem een behandeling geholpen heeft.

Een eigen dossier heeft volgens gedeputeerde Brigitte van Haaften verschillende voordelen. “Om te beginnen wordt het perspectief van de jongere helder, wat aanknopingspunten voor de behandeling kan bieden. In de tweede plaats dwingt het jongeren om hun problemen onder ogen te zien, de ruimte om te ontsnappen is minder groot. In de derde plaats zijn ze niet meer ‘overgeleverd’ aan een reeks professionals die over hun lot beslissen. Het idee controle te hebben over het eigen leven en daar zelf verantwoordelijk voor te zijn, kan een belangrijke bijdrage leveren aan het oplossen van de problemen.”

Van Haaften benadrukt dat het persoonlijke dossier niet in plaats komt van het gewone dossier. “Misschien is het beter om van een biografie te spreken. Onderzoeken, evaluatierapporten, gespreksverslagen – dat blijft het domein van de professionals. De persoonlijke geschiedenis kan niet altijd

het volledige introductiegesprek met een nieuwe hulpverlener vervangen. Bernadet Engels, projectleider voor de Combinatie: “Bij een eerste kennismaking kan het voor de hulpverlener nuttig zijn om het verhaal nog een keer te horen. Je moet per slot van rekening een relatie opbouwen. Bovendien is het in dat stadium heel goed mogelijk dat de jongere zijn verhaal uitbreidt, met nieuwe informatie komt. Daar komt bij dat de manier waarop iemand zijn verhaal vertelt, ook veel kan zeggen. Een gesprek zal in een aantal gevallen noodzakelijk blijven, maar wel korter kunnen.”

Van Haaften. “Wil je jongeren voor een eigen dossier warm krijgen, dan moet je het verpakken in een modern digitaal jasje. Vandaar mijn voorstel om een poken te gebruiken, een digitale sleutelhanger die je kunt vergelijken met een USB-stick. Je kunt gegevens uitwisselen door twee pokens tegen elkaar te houden. Als de poken niet het ideale instrument blijkt te zijn, dan moeten we naar andere vormen zoeken zoals een website of een filmpje. De pilot is in september begonnen. Eind dit jaar moet duidelijk zijn of en in welke

Gedeputeerde Brigitte van Haaften:
‘Een eigen dossier dwingt jongeren om hun problemen onder ogen te zien.’

vorm het project een vervolg zal krijgen. Een verplichting zal het niet worden; jongeren mogen zelf bepalen of ze willen. Van Haaften: “Wat er precies in moet komen en wat niet, dat gaan we samen met de jongeren uitzoeken.”

Wilt u meer weten over initiatieven van de provincie Noord-Brabant om de regeldruk terug te dringen? U kunt terecht op: www.brabant.nl/Leven/Jeugdzorg/Jeugdzorg%20actueel.aspx

Onderwijszorgcentrum Zutphen voorkomt schooluitval

Het Onderwijszorgcentrum (OZC) Zutphen helpt scholieren snel en zonder veel rompslomp aan de juiste hulp. “Problemen van afstemming en coördinatie worden tot een minimum beperkt, de slagkracht is groot.” De kracht van het centrum zit in korte lijnen en een praktische aanpak.

Het centrum helpt leerlingen die de school zelf niet kan helpen. Het biedt vervangend onderwijs, hulp en diagnostiek. De ZAT-teams van de scholen verwijzen jongeren door naar het OZC. Dat gaat snel, omdat vertegenwoordigers van het OZC in de ZAT-teams zitten. De hulpverleners staan klaar voor de achtduizend leerlingen van de scholen van het samenwerkingsverband voor het voorgezet onderwijs Zutphen. Jaarlijks helpt het centrum ongeveer 160 jongeren.

Het centrum, opgezet door de gemeente Zutphen is een succes. Twee maanden na het verlaten van het OZC geeft 94% van de jongeren aan dat het goed gaat, zo blijkt uit onderzoek. Van de 136 jongeren die tussen maart 2006 en oktober 2007 gebruik hebben gemaakt van de schakelklassen, de ambulante hulp of de daghulp zijn er 71 teruggekeerd naar de eigen school, 65 hebben elders een plek gevonden. Conclusie is dat “het overgrote deel van de leerlingen in een passend onderwijs traject terecht is gekomen.” Waarin onderscheidt het OZC Zutphen zich?

Korte lijnen

De vele zorgfunctionarissen zijn teruggebracht tot een klein en goed ingespeeld team. Doorverwijzen is niet meer nodig. Projectleider Ferry Vrolijk: “Alle direct noodzakelijke disciplines zijn achter één loket verenigd: het speciaal onderwijs, zorginstellingen, Bureau Jeugdzorg, de geestelijke gezondheidszorg, de verslavingszorg, het algemeen maatschappelijk werk en ambulante begeleiders vanuit cluster 4. Nu stuurt slechts één manager vijftien hulpverleners aan.”

De scholen hebben te maken met een klein en goed ingespeeld team.

“Lange wachttijden hebben we niet meer. De medewerkers van het OZC hebben een ruim mandaat van hun eigen organisaties, bereiden indicaties voor en zijn niet gebonden aan gemeentelijke en regionale grenzen. Indicaties, doorverwijzingen van BJZ naar de GGZ, het kan snel worden geregeld. Hetzelfde geldt voor de hulp, intakes kunnen gezamenlijk worden gedaan.”

BJZ-medewerker Marc Nagtegaal: “Met onze aanpak voorkom je dat instanties langs elkaar heen werken. Ander voordeel is dat we over een volledig beeld beschikken, we houden elkaar op de hoogte. Je zou kunnen zeggen dat ons team de hele kamer verlicht, terwijl elders hulpverleners alleen hun eigen zaklantaarn hebben. Het is prettiger voor de klant, ook omdat het OZC de ballast van allerlei ingewikkelde indicatieprocedures overneemt. Het is goedkoper en de kwaliteit van de hulpverlening is beter.”

Praktische aanpak

Belangrijk voor het succes is volgens Vrolijk ook een praktische instelling. “Als het niet gaat zoals het hoort, dan moet het maar anders.” Illustratief is het verhaal van een jongen van veertien, met een zwakbegaafde

vader en een moeder met een psychiatrische stoornis.

Vrolijk: “Toen het ZAT-team meldde dat de jongen er verwaarloosd bij liep, spijbelde en zijn schoolresultaten terugliepen, zijn we er meteen langs gegaan. We hebben de werkgever van de vader gevraagd om het geld voor gas en licht voortaan van zijn salaris in te houden en direct over te maken en we hebben er twee man met water en zeep op af gestuurd. Het huis is nu opgeruimd, met de vader en de jongen gaat het prima. Ze komen nog regelmatig langs.” Ze kunnen gerust zijn, want het OZC krijgt een permanente status.

Wilt u meer weten over lokaal jeugdbeleid, ga dan naar: www.samenwerkenvoordejeugd.nl

Jongeren aan het werk in één van de schakelklassen

A-team lost ICT-problemen BJZ Flevoland op

Het scheelt een uur per klant

Gebruiksvriendelijke ICT is een grote ergernis voor professionals van Bureau Jeugdzorg. Een team van experts biedt de helpende hand, inventariseert de knelpunten en prioriteiten van medewerkers en voert aanpassingen door. Het A-team (automatiseringsteam) is een initiatief van de MOgroep Jeugdzorg, gefinancierd door Jeugd en Gezin. In Flevoland hebben ze er veel aan gehad.

Brian Dommissie, projectleider van het A-team: "We ontdekten dat meerdere bureaus met een aantal dezelfde ICT-knelpunten kampen." Inmiddels zijn er vier landelijke wijzigingen:

1. Met één druk op de knop kan van elk scherm in IJ (Informatiesysteem Jeugdzorg) een email worden verstuurd naar bijvoorbeeld een collega.
2. Wanneer een hulpverlener werkt aan een plan van aanpak kan hij met één druk op de knop een conceptversie in Word opvragen.
3. Professionals kunnen aanvullende bestanden opslaan in de dossiers, zoals inkomende post. Tot nu toe moesten deze documenten buiten IJ bewaard worden.

4. De lijst met taken die de professionals moeten uitvoeren kan nu op meerdere manieren worden weergegeven (bijv. gegroepeerd per jeugdige), waardoor eigen taken sneller terug te vinden zijn. De nieuwe functionaliteit beperkt het scrollen en zoeken.

Bureaus die nog aan de beurt komen, kunnen profiteren van de ervaringen van collega's die hen voorgingen. Dommissie: "Natuurlijk willen we niet steeds opnieuw het wiel uitvinden. In Haaglanden zaten ze met het probleem dat informatie vastgelegd in één van de voorzieningen (bijv. jeugdbescherming) niet beschikbaar was voor de andere voorzieningen. Als er een zorgtraject ging lopen, dan moesten gegevens uit de jeugdbescherming voor een groot deel worden overgetikt. Andere bureaus willen heel graag gebruik maken van de oplossing die we voor Haaglanden hebben bedacht."

Flevoland koos voor de koppeling van IJ aan de Gemeentelijke Basisadministratie (GBA). Leo de Groen, manager informatisering en automatisering: "Per 1 juli wordt het voor een AWBZ-indicatie verplicht om het burgerservicenummer te vermelden. Zonder

Twee leden van het A-team dat in Flevoland in actie kwam: Roeland Herreveld (rechts) en Brian Dommissie.

directe koppeling moet je veel klikken. Nu is het een kwestie van één druk op de knop."

De directe aansluiting op de GBA is ook handig bij het opvragen van persoonsgegevens van nieuwe cliënten en het checken van oude cliënten. De Groen: "Dan bespaar je zeker een uur. In de oude situatie zou je al die gegevens eerst moeten opschrijven, om ze daarna in te typen. Dat is nu allemaal niet nodig. Twee keer klikken, knippen, plakken en het is gebeurd. De mensen van het A-team hadden niet alleen verstand van zaken, maar waren ook realistisch en prettig in de omgang, de aansluiting is probleemloos verlopen."

Dommissie: "Het A-team heeft bij acht van de vijftien bureaus een inventarisatie uitgevoerd. Bureaus met wie nog geen afspraak is gemaakt kunnen contact opnemen met: Brian@zichtopiederkind.nl. Halverwege 2010 rondt het team de werkzaamheden af. Het vervolg is nog niet helemaal duidelijk. Jasper van Sluis van de MO-groep Jeugdzorg: "Ik kan me voorstellen dat er een team van experts beschikbaar blijft dat de Bureaus Jeugdzorg kunnen inhuren."

Jeugd-GGZ in de derde versnelling

De doorbraakmethode verkort en wacht- en doorlooptijden waarmee de kwaliteit van de zorg verbetert.

Twaalf teams uit negen instellingen voor de Jeugd-GGZ hebben de wacht- en doorlooptijden teruggebracht met 50 tot 95% door beter te organiseren. Het succes is het gevolg van het doorbraakproject waarmee de instellingen in 2008 startten. Doorbraak is een methode om slim en onbureaucratisch te werken.

Projectbegeleider Karel Diephuis: “We hebben de professionals een aantal principes voorgelegd waarmee ze hun voordeel konden doen: uitstel is meerwerk, minimaliseer het aantal wachtrijen, optimaliseer het aantal consulten per cliënt, een stabiele wachttijd duidt op een evenwicht tussen vraag en aanbod, optimaliseer het aantal cliënten per hulpverlener, anticipeer op fluctuaties in vraag en aanbod, 100% bezetting kan zonder onaanvaardbaar lange wachtlijsten.”

De deelnemers vertaalden die principes in concrete voorstellen ontleend aan de praktijk: werk de aantekeningen van een gesprek meteen uit, laat niet alleen de psychiater de intakegesprekken doen en vervang drie formulieren door één formulier. Had het ene team iets uitgeprobeerd dat niet bleek te werken, dan hoefden andere teams daar niet nog eens aan te beginnen. Omgekeerd konden ze de maatregelen die wel bleken te werken

van elkaar overnemen, maatregelen die inmiddels waren toegesneden op de eigen sector. De maatregelen en voorstellen zijn concreet en meetbaar. Ze worden direct in de praktijk getoetst.

Ligt er eenmaal een pakket maatregelen, dan moeten ze worden verankerd in de dagelijkse praktijk en worden verspreid in de rest van de organisatie. Diephuis: “Ik ben bij alle negen instellingen langs geweest, om na te gaan of dat inderdaad ook gebeurde. Het is natuurlijk doodzonde en demotiverend voor de professionals die erbij betrokken zijn geweest, als zo'n project een stille dood zou sterven.”

Bij tweederde van de instellingen liggen plannen klaar. Diephuis: “Een organisatie zat middenin een fusieproces, waardoor er weinig tijd en ruimte was voor andere dingen. Er waren er ook één of twee waar het project, voorlopig althans, geen vervolg zal krijgen. Helaas, want de

doorbraakmethode werkt. Cliënten worden sneller en beter geholpen, professionals zien meer resultaat van hun werk en hoeven cliënten minder vaak teleur te stellen.”

Het succes heeft minister Rouvoet doen besluiten om een tweede ronde in te lassen. Tot nu toe hebben tien teams zich hiervoor aangemeld. Maar de voorhoede van instellingen die de methode omarmen zal volgens Diephuis zeker groeien. “Dat heeft weer een positief effect op de achterblijvers. Bovendien oefenen ook de zorgverzekeraars en cliëntenorganisaties druk uit om met de methode aan de slag te gaan.” Intussen heeft de Tweede Kamer een motie aangenomen, waarin ze het kabinet oproept om te bevorderen dat de doorbraakmethode in alle jeugdzorginstellingen wordt doorgevoerd.

De resultaten en aanpak van het project in de Jeugd-GGZ zijn bijeengebracht in een handboek. U kunt het bestellen op: versnellingjeugdggz@zo-geregeld.nl

De projecten RAP en BAM moeten het voor professionals mogelijk maken om meer tijd te steken in de hulpverlening.

RAP en BAM

Er bestaat bij de professional onbegrip over het nut en de meerwaarde van verschillende registratieverplichtingen. Met het project BAM (Beter, Anders, Minder) willen we de beleidsinformatie die van de professional wordt gevraagd substantieel verbeteren, veranderen en verminderen. Door de registratie beter aan te laten sluiten op de praktijk en door onnodige uitvraag te schrappen proberen Jeugd en Gezin, het Interprovinciaal Overleg en de MOgroep deze situatie te verbeteren. Doel is dat we

25% minder uitvragen en dat de informatie die wordt aangeleverd beter van kwaliteit is.

Het project RAP richt zich op alles wat leidt tot regeldruk. Van ICT tot Indiciestelling. Van (on)begrijpelijke teksten tot beleidsinformatie. RAP is dus breder dan BAM. BAM levert een belangrijke bijdrage aan het behalen van de doelstelling van RAP en is onderdeel van het actieplan van RAP. Omgekeerd bevat het project RAP een aantal activiteiten die weer ten goede komen aan BAM. Zo wordt binnen RAP gewerkt

aan de totstandkoming van 'Intelligente documenten' waardoor gegevens die in het ene formulier zijn ingevoerd, eenvoudig kunnen worden hergebruikt in andere formulieren. Dit scheelt ook voor de aanlevering van beleidsinformatie veel werk. Ook een ander onderdeel van het actieplan regeldruk, de invoering van het Burgerservicenummer, is belangrijk voor een snelle en betrouwbare aanlevering van beleidsinformatie. Kortom: BAM en RAP versterken elkaar.

Colofon

Uitgave

De Nieuwsbrief RAP is een gratis uitgave van het ministerie voor Jeugd en Gezin.

Tekst

Chapeau Communicatie, Rijswijk

Vormgeving:

vM-design, Delft

Aanmelding en downloaden

Wanneer u op de hoogte wilt blijven, [abonneer](#) u dan nu.

U kunt de nieuwsbrief hier ook downloaden.